

Posudek školitele

Adam Hájek, JUDr. Vladimír Vochoč, Československý konzul v Marseille 1938-1941, Rigorózní práce FF UK, Praha 2009, 129 str.+přílohy

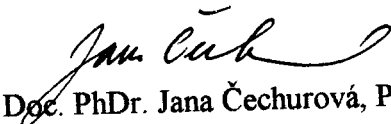
Předkládaná rigorózní práce navazuje na zdařilou práci diplomovou, kterou Adam Hájek obhájil v loňském roce. Jako téma si zvolil osobnost jednoho z československých diplomatů a znalců mezinárodního práva, Vladimíra Vochoče (1894-1985), jehož životní osud je jednak do značné míry příznačný pro řadu příslušníků srovnatelné sociální skupiny, v něčem je však jeho osud ojedinělý a výjimečný. Tím je jeho působení jako československého konzula v Marseille v letech 1938-1941, které je také těžištěm Hájkovy práce. Za tuto činnost byl Vochoč po zásluze, ale bohužel až posmrtně opakovaně oceněn. Jeho pomoc československým, ale i německým, rakouským a dalším uprchlíkům dostat se z jižní Francie, byla impozantní, riskantní, a nebyla zároveň samozřejmostí. Víme, že škála jednání československých diplomatů v krizovém období po ztrátě samostatnosti a v průběhu druhé světové války byla pestrá, a zdaleka ne každý osvědčil osobní statečnost a obětavost. Na Vochočově případě můžeme sledovat také to, jak se příslušník prvorepublikové elity snažil najít formu koexistence s komunistickým režimem, ovšem v tomto případě v konečném důsledku v podstatě marně.

Adam Hájek na svém tématu pracoval dlouhou dobu, a na práci je to znát. Je dobře promyšlená, strukturovaná, naformulovaná, heuristika je vynikající, zahrnující i cizojazyčné prameny a literaturu, s nimiž se autor vyrovnal rovněž výborně. Oproti práci diplomové se věnoval rovněž Vochočově rodu, jehož minulost je celkově zajímavá, a to z důvodů politické náklonnosti, i specifického pojetí národnostní otázky, kdy ne jeden člen této rodiny při vřelém a obětavém vlastenectví za životní partnerku pojal Němku. Rozšířeny jsou i pasáže o poválečném období, snaze zorientovat se ve třetí republice i po Únoru, a také věznění, skromněji je pojednáno poslední čtvrtstoletí Vochočova dlouhého života. Stranou pozornosti dosti zůstává Vochočův soukromý život, manželky přicházely a odcházely a nikdo neví, kde se vzaly. Také rozvod s první židovskou manželkou v roce 1939 by jistě stál za vysvětlení, i když nový sňatek v témže roce může ledacos naznačit. Podobně by stálo jistě za úvahu nejen profesionální, ale i lidské přiblížení Vl. Vochoče, z čeho vznikaly osobní lásky a nelásky, které jeho dráhu provázely a v mnohém mu byly osudné.

Působení ve Francii je zmapováno velmi dobře, neméně cenný je exkurs do souvisejících sociálních, či charitativních aktivit, na kterých konzul Vochoč participoval.

Z textu si vytvoříme velmi dobrou představu o tom, jak vypadal život v této neklidné době pro tisíce a tisíce uprchlíků, kteří se vydali na cestu v obavách před nacistickým režimem. Vedle samotné Vochočovy biografie se jedná patrně o nejcennější přínos předkládané práce. Rigorózní práce Adama Hájka splňuje bohatě kritéria kladená na tento typ prací, a proto ji s radostí doporučuji k obhajobě.

Praha, 26. října 2009

Doc. PhDr. Jana Čechurová, PhD.
Za prof. PhDr. Jana Kuklíka, CSc. (+)